

OLIY TA'LIM MUASSASALARIGA

KIRUVCHILAR UCHUN

"XORAZM ILM ZIYO" NTM

+998995607273 raqamiga SMS yuboring.

2730BYHO*Familiya Ism (Viloyat)

*JAVOBLAR

Namuna: 2730BYHO*Boltayev Anvar (Qashqadaryo)*BAADACCCAACA...

Izoh:

- 1) Agar sizni ism familiyagizda yoki viloyatingiz nomida **O‘,G‘** harflari qatnashsa ularni o‘rniga **U** va **G** harflarini ishlating.
- 2) Harflarni faqat lotin alifbosida yozing.
- 3) Repetitsion testlar faqat ko‘rsatilgan sanalar uchun yaroqli. **27.06.2019-28.06.2019**
- 4) Repetitsion testning sms javoblari soat **21:00** gacha qabul qilinadi.

Natijalar: Har kuni **@repetitsiontestuz** kanalida soat **22:00** e’lon qilinadi

SAVOLLAR KITOBI

999990

Biologiya (3.1)

Kimyo (2.1)

Ona tili va adabiyoti (1.1)

BLOKLAR:

Test topshiruvchi:

F.I.O.

IMZO

DIQQAT!

Test topshiriqlarini yechishdan avval savollar kitobini varaqlab, unda har bir fan bo'yicha savollar soni to'liqligini tekshiring. Agar savollar soni kamliyi aniqlansa yoki savollar kitobi raqami bilan javoblar varag'ida "savollar kitobi raqami" bir xil bo'lmasa, darhol auditoriya rahbariga ma'lum qiling.

Savollar kitobida va javoblar varag'ida test topshiruvchining familiyasi, ismi, otasining ismi to'ldirilganligiga va imzosi qo'yilganligiga e'tibor qarating!

BIOLOGIYA

1. Kaputsin uchun mos keluvchi ma'lumotlar to'g'ri berilgan javobni toping.
- 1)sutemizuvchilar sinfiga kiradi;2) kichik va zaif bolasini xaltasida olib yuradi; 3) qo'lqanotlilar turkumi vakili; 4) oldindi oyog'i kapalak qanotiga nisbatan analogik organ hisoblanadi;5)barmoqlarida yassi tirnoqlari bo'ladi; 6) tanasi jun bilan qoplangan; 7) burni va og'zidan ultratovush chiqaradi;8) primatlar turkumiga kiradi;9)rangni yaxshi ajratadi;
- 10)kloakasi bo'lmaydi.
- A) 3, 4, 6, 7 B) 3, 5, 7, 9
C) 1, 2, 4, 10 D) 1, 5, 8, 9
2. Geteratrot oziqlanuvchi eukariot(a) va prokariot(b) organizmlarni aniqlang.
- 1.shumg'iya 2. pichan bakteriyasi 3.olingugurt bakteriyasi 4. agrobakterium 5.zarpechak 6.temir bakteriyasi 7.burga 8. xrokok
- A) a-1,5 b-2,4 B) a-4,5 b-3,8
C) a-1,5 b-3,6 D) a-1,7 b-4,6
3. Quyidagi berilganlardan sun'iy ekosistemalarni ajratting.
- 1) paxtazor dalalar; 2) to'qayzor landshafti; 3) urbanoekosistema;4)kosmik ekosistema;
5) dengiz limanlari; 6) alp o'tloqlari; 7) gul o'tqazilgan tuvaklar; 8) akvarium;
- 9)tundra biomi; 10) kontinental shelf.
- A) 2, 5, 6, 9 B) 1, 3, 4, 5
C) 1, 2, 9, 10 D) 3, 4, 7, 8
4. Postembranal davri to`gri tuxumini pilla ichiga qo`yuvchi yopiq qon aylanish tizimiga ega bo`lgan organizmlarni aniqlang.
- 1.butli o`rgimchak 2.gekkon 3.nereda 4.yomg`ir chuvalchangi 5.planariya 6.termid 7.chigirtka
- A) 4,5 B) 1,4,6 C) 2,3 D) 4
5. Itlar tanasini sovitishni qanday amalga oshiradi va tanasi yerga qanday tayanadi
- A) ter ajratish orqali, panjasni orqali;
B) siyidik ajratish orqali, panja va tovonga;
C) salqin joyni topish orqali, tovoga;
D) nafas olish orqali, barmoqlariga;
6. Odam ixtiyoriy ravishda ma'lum vaqt davomida nafas olishni to'xtatib tursa organizmda karbanat angidrid gazi ko`payibnafas markazini kuchli qo'zg'atib avtomatik nafas olish yuzaga keladi
- A) o'rta miyadagi nerv markazini;
B) oralig miyadagi nerv markazini;
C) oily nerv markazini;
D) uzunchoq miyadagi nerv markazini;
7. Odamlarning qonida faqat eritrotsit agglutinogenlari bo`lgan guruhi qaysi guruhlar uchun retsipient (a) va donor (b) emas?
- A) a-barchasiga retsipient; b-1,2,3
B) a-barchasi uchun; b-1,2,3,4
C) a-1,2,3; b-barchasi uchun donor
D) a-4; b-1,2,3
8. Gulli o'simliklarda spermalar o'simlikning qaysi qismidan shakillanadi
- A) markaziy hujayradan
B) generativ hujayradan
C) vegetativ hujayradan
D) chang hujayrasidan

9. Bosh miya yarim sharlarining o'ng tomonida joylashgan markazlarni belgilang.
- A) Ohang, mo'ljal olish , geometrik shakllarni aniqlash
B) yozish, ohang, mo'ljal olish
C) o'qish, mo'ljal olish, ohang.
D) hisoblash, yozish, gapirish.
10. B₁₂ vitamini uchun mos bo'lмаган ma'lumotlarni ajratting.
- 1)mikroorganizmlardan olinadi;2)lishayniklar tarkibida bo'ladi;3) qon ivishida ishtirok etadi;
- 4)qon hosil bo'lishida ishtirok etadi; 5) tarkibida kobalt ioni bor;6)suvda eriydi; 7) yog'da eriydi.
- A) 3, 7 B) 2, 5 C) 4, 6 D) 1, 2
11. Ulotriks va spirogorani bir – biridan farq qiluvchi belgilarini ajratting.
- 1 – xromatofori bo'lishi;2 – rizoidlari mavjudligi yoki yo'qligi;3 – tallomining shoxlanganligi;
4 – tallomining shoxlanmaganligi;5 – turlar soni;6 – zoosporalar hosil qilishi;
- A) 2,5,6 B) 2,5,4 C) 2,3,5 D) 6,5,1
12. Paleoarktik biogeografik viloyatiga mansub tuyoqli sutemizuvchi hayvonlarni aniqlang.
- 1) zubr; 2) mufton; 3) sayg'oq; 4) koala; 5) maral; 6) kanna; 7) kabarga; 8) tog' kiyigi; 9) muskusli qo'y; 10) qunduz
- A) 1,4,7 B) 2,5,10 C) 2,6,9 D) 3,5,8
13. Karp baliqlarining bir turida tangachalar butun tanasi bo'ylab bir xil joylashadi, ikkinchi turida tangachalari bir necha, qator tasma shaklida joylashadi. Tajribada tangachasi bir xil joylashgan karplar chatishirilishidan olingan 4500 ta avloddag'i baliqlarning 3000 tasi tangachasi bir xil, 1500 tasida tasmasimon joylashganligi, shuningdek naslning 25 foizi embrionlik davrida nobud bo'lganligi aniqlandi. Agar birinchi avlodda olingan har xil fenotipli baliqlar o'zaro chatishirilsa, naslning necha foizi tasmasimon tangachali bo'ladi?
- A) 75 B) 50 C) 0 D) 25
14. Ulotriksni jinsiy ko`payishida 128 ta gameta hosil bo`lgan bo`lsa shu gametaning 50% dan zigota hosil bo`lgan zigotaning 25% dan ulotriks iplari hosil bo`ldi. Qanacha ulotriks iplari hosil bo`lgan?
- A) 64 B) 16 C) 128 D) 32
15. DNK zanjirida 608 ta vodorod bog'lar azotli asoslar orasida joylashgan bo'lib, shulardan Ava T orasida joylashgan bog'laming umumiy soni G va S lar orasidagi bog'lardan 2, 5 marta kam bo`lsa, ushbu gen dan sintezlangan iRNKnинг tarkibida qancha uglerod atomi bo'lishini aniqlang.
- A) 1120 B) 4000 C) 2800 D) 1440
16. Selluloza qobig`iga ega bo`lgan organizmg'a zarar keltiruvchi prokariot(a) va eukariot(b) organizmni ko`rsating.
- 1.gommoz bakteriyasi 2.vertitsil qo`zg`atuvchisi 3.qorakuya zamburug`i 4.bo`rtma nemotoda 5.agrobakterium 6.zang kasalligini qo`zg`atuvchisi 7.temir bakteriyasi
- A) a-3,4 b-1,5 B) a-1,7 b-2,4
C) a-5,7 b-3,6 D) a-1,5 b-2,6
17. Organizmlarning qarishi nimaga bog'liq?
- A) suvning kamayishiga
B) yog'laming ko`payishiga
C) oqsillarning asta-sekin denaturatsiyaga uchrashiga
D) tuzlarning ko`payishiga
18. Qaysi javobda dengiz tulkisi, dengiz masxaraboz, dengiz mushugining ayirish sistemasidagi o'xshashlik(lar) to'g'ri ko`rsatilgan?
- 1)juft tasmasimon buyragi va ularning bel umurtqasi

ro'parasida joylashganligi; 2)siyidik yo'lining kloakaga ochilishi; 3)buyragi qovuqqa ikki siyidik yo'li orqali bog'langanligi; 4)yagona tasmasimon buyragi borligi
A) 1, 2 B) 2 C) 3 D) 2, 4

19. Agar ulotriksning jinsiy ko`payishi natijasida 256 ulotrikis ipi hosil bo`lgan bo`lsa ulotriks ipini hosil qilgan zigotalar soni umumiy zigitani 50% tashkil qilsa, shu zigitani hosil qilgan gameta umumiy gametalarni 50% tashkil qilsa, umumiy gametalar sonini aniqlang.
A) 512 B) 128 C) 256 D) 64

20. III qon guruhli odamning buyrak venasi (a), birlamchi siyidik (b), ikkilamchi siyidik (c), tarkibidagi moddalarni aniqlang:
1 – glyukoza; 2 – kreatinin; 3 – ferment; 4 – mochevina; 5 – arginin; 6 – antitana; 7 – qoldiq azot;

- 8 – vitamin
A) a – 3, 1, 6; b – 1, 5, 8; c – 2, 4
B) a – 4, 2; b – 1, 3, 6, 8; c – 2, 4, 7
C) a – 6, 8; b – 1, 7, 2; c – 4, 2
D) a – 1, 5, 8; b – 5, 3, 8; c – 7, 2

21. Shaftoli mevasining tuklar bilan qoplanganligi (B) silliqligi
(B) ustidan, meva eti oq rangda (C) bo'lishi sariqligi (C) ustidan dominantlik qiladi. Tajribada ikkala belgi bo'yicha geterozigotali o'simlik bilan tukli oq mevali o'simlik chatishtirilgan. Avlodda olingan 96 ta o'simlikdan 75% i ning

mevasi tukli va rangi oq, 25% i ning mevasi tukli va rangi sariq bo'lgan. Olingan o'simliklardan nechta bitta belgi bo'yicha geterozigotali bo'ladi?

- A) 12 ta B) 48 ta C) 72 ta D) 24 ta

22. Ko'rgalak va kojan uchun umumiy bo'limgagan ma'lumotlarni toping.

- 1)tuxum qo'yish uchun uya quradi; 2)oldingi oyoqlari o'zaro gomologik organ hisoblanadi; 3)tanasi jun bilan qoplangan; 4)xordalilar tipiga kiradi; 5)kloakasi mavjud; 6)yupqa teri pardasi uchganda ko'tarilish yuzasini hosil qiladi; 7)yuragi to'rt kamerali; 8)tana harorati doimiy; 9)ilik suyagiga ega; 10)bir marta olgan havosidan ikki marta nafas oladi.
A) 2, 5, 7, 10 B) 1, 3, 8, 9
C) 2, 5, 6, 8 D) 3, 6, 9, 10

23. Barglari qarama – qarshi joylashgan butalar berilgan javobni aniqlang?

- 1) rayhon; 2) ligustrum; 3) nastarin; 4) yalpiz; 5) kiyiko't; 6) terak
A) 2,3 B) 1,2 C) 3,5 D) 4,6

24. O'rta quloq suyakchalarining noto'g'ri rivojlanishidan otoskleroz kasalligi kelib chiqadi. Karlikka olib keluvchi bu kasallik autosoma-dominant holda irsiylanadi.

- Ota-onal geterozigotali bo'lgan oilada genotipi ota-onaninikiga o'xshash bolalarining tug'ilish ehtimolini toping.
A) 100% B) 75% C) 25% D) 50%

25. Ch.Darvin asarlarini(a) va Arrestotel asarlarini(b) aniqlang.
1."turlarning paydo bo'lishi" 2."odamning paydo bo'lishi va jinsiy tanlanish"
3."Zologiya falsafasi" 4."Xonakilashtirigan hayvon, madaniy o'simliklarning o'zgaruvchanligi" 5."Zologiyaga kirish"

- 6."Hayvonlarning tana qismlari" 7."Hayvonlarning paydo bo'lishi" 8."Hayvonlar tarixi"
A) a-1,2,4 b-6,7,8 B) a-1,2,4 b-3,5
C) a-1,7 b-2,3 D) a-6,7,8 b-5,3

26. Qaysi kashfiyat tirik organizmlar qanday qilib xuddi o'ziga

o'xshash nasl qoldirishning sirlarini ochishga imkon yaratdi.

- A) DNK tuzilishi B) Xromasomalarning kashf etilishi
C) RNK tuzilishi; D) yadro tuzilishi;

27. MAB dasturining asosiy vazifalarini aniqlang.

- 1)zararkunandalarga qarshi kurashning biologik usullarini kashf qilish;
2)organizmlar guruhlarining muhit omillari bilan munosabat qonuniyatlarini o'rganish;
3)hozirgi inson faoliyatini kelajakda qanday oqibatlarga olib kelishini;
4)biosfera boyliklaridan foydalanish;
5)sanoat korxonalarida chiqindisiz texnologiyani joriy etish;
6)biosfera boyliklarini muhofaza qilish;
7)tabiatda kechayotgan jarayonlarni boshqarish yo'llarini o'rganish
A) 3,4,6 B) 1,3,5,7 C) 2,4,6 D) 1,2,3

28. Evglena(a) va agrobakterium(b) hujayrasiga tegishli ma'lumotni juftlang.

- 1.dezoksiribonukleotidi sitoplazmada halqasimon bo`lib joylashgan 2.ossilatoriya sentroplazmasida xloraflil donachalari joylashgan bo`lib uglevod sintez qilishda qatnashadi
3.transkripsiya jarayoni yadro ichida bo`lishi 4.ATF ni mitoxondriya ichida sintezlanishi 5.uglevodni silliq endoplazmatikot'nda sintezlanishi 6.zaxira oziq modda sifatida polisaxarid, polifosfatlarni to`planishi.
A) a-4,5 b-1,6 B) a-1,6 b-3,4
C) a-1,2 b-4,5 D) a-2,6 b-3,5

29. Dastlab miyacha po'stlog'ida burmalar paydo bo`lgan hayvonlar qatorini ko'rsating.

- A) kapachi, qora suvke, katta kivi
B) gavial, yashil iguana, agama
C) skuns, qorayaloq, kolibri
D) qizilto'sh, krot, exidna

30. Quyidagilardan kaminativ o'zgaruvchanlik natijalari to'g'ri berilgan qatorni aniqlang?

- 1)quyosh ta'sirida terida melanin sitezlanib terini qorayishi
2)jirafa bo'yini uzunligini yil sayin ortishi 3)qayin odimchi kapalagini tana rangini o'zgarishi 4)turp-karam o'simlikini yaratilishi 5)anafazada xramasoma taqsimlanishi buzulib poliploid organizmlarni hosil bo'lishi 6)suv nilufarini barglarini turlicha bo'lishi 7)erkak arslonlarni yosh o'tishi bilan yollarini ko'payishi 8)deletsiya 9)odam suyaklarini suyaklanishi 10)tretikaleni yaratilishi 11)sut tishlarini doimiy tishlarga almashinishi 12)inversiya
A) 2,7,9,11 B) 5 C) 1,6 D) 4,10

KIMYO

31. Alkenga xlor ta'sir ettirilganda 14,1 g dixloralkan , brom ta'sir ettirilganda esa 23 g dibromalkan hosil bo'ladi. Alken tarkibida necha sp³ gibrild orbitallar bor?

- A) 4 B) 8 C) 12 D) 16

32. Quyida keltirilgan molekulalarni neytronlar soni ortib boorish tartibida joylashtiring.

- 1) C₁₇O₂; 2) N₂¹⁷O; 3) C₄H₁₀; 4) C₃D₈; 5) T₂¹⁷O₂;
A) 5,1,2,4,3 B) 1,3,2,5,4
C) 5,2,3,1,4 D) 2,3,1,4,5

33. Mo'l miqdorda uglerod Al₂O₃ va CaO aralashmasiga qo'shib qizdirilganda hosil bo'lgan moddalarga yetarli miqdorda xlorid kislota ta'sir ettirildi. Bunda ajralgan gazlarni bromli suv orqali o'tkazilganda idishning massasi 3,9 g ga ortdi. Qolgan gazni yoqish uchun esa 1 mol havo sarflandi. Dastlabki aralashmadagi oksidlarning massalarini (g) aniqlang. (Havo tarkibida hajm bo'yicha 20% O₂ bor)
A) 6,8; 8,4 B) 13,6; 16,8

C) 3,4; 4,2 D) 6,8; 0,34

34. Agar kimyoviy reaksiyalarda yangi bog'lanish hosil qilish uchun reagent juft elektron bermasa. bunday reagent (a), reaksiya esa (b) deyiladi.

a) nukleofil reagent, b) elektrofil. c) elektrofil reaksiya, d) nukleofil

A) b va c B) b va d C) a va c D) a va d

35. Uchta kulonometrdan elektr toki o'tkazildi. Elektrolizjarayonida Fe kulonometr katodining massasi 0,14 g ga teng, ikkinchi kulonometr katodining massasi esa 0,16 g ga, uchinchisini 0,28 g ga ortdi. Ikkinci va uchinchi kulonometrlarning elektrodlari qaysi metallardan yasalganini aniqlang.

A) Cd, Ag B) Cu., Cd C) Mg, Fe D) Zn, Cd

36. Rangdor reklama naylar inert gazlar bilan to'ldirilganda turli ranglar hosil bo'ladi. To'q sariq rangni qaysi inert gaz hosil qiladi?

A) Ne B) Xe C) Kr D) He

37. HXO_4 birikma tarkibida X element va kislород ionlarining elektronlari soni 0,9:2 nisbatda bo'lsa, birikma molar massasini (g/mol) aniqlang.

A) 145 B) 120 C) 98 D) 162

38. Alyumotermiya usuli bilan qaysi metal olinadi?

A) Cr B) Mg C) Na D) Li

39. $c3\text{H}_x$ tarkibli uglevodorod yonish reaksiyasida hosil bo'luvchi va reaksiyaga kirishuvchi moddalar koefitsientlari ayirmasi 1 ga teng bo'sa, x ning qiymati nechaga teng.

A) 6 B) 8 C) 2 D) 4

40. Tabiiy polimerni ko'rsating.

A) kraxmal B) polietilen
C) etilen D) novolok

41. Massasi 12g bo'lgan metall karbonat angidrid gazida yondirilganda hosil bo'lgan metallmas necha gramm azot bilan reaksiyaga kirishadi?

A) 35

6. B) 7 C) 14 D) 3,5

42. 80% unum bilan 17,2 g metilakrilat olish uchun kerak bo'ladigan kislotani sintez qilishga sarf bo'ladigan atsetilen va is gazi hajmlari yig'indisini (l, n.sh.) aniqlang.

A) 12,22 B) 11,2 C) 8,96 D) 7,82

43. Kimyoviy elementga tegishli bo'lgan xossalarni aniqlang. 1) atom massa; 2)zichlik; 3)elektron qavat; 4)rang; 5)yadro zaryadi; 6)qaynash va suyuqlanish temperaturasi; 7) izotoplar; 8)protonlar va neytronlar soni.

A) 1, 2, 4, 5 B) 1, 3, 5, 7
C) 1, 3, 4, 7, 8 D) 1, 3, 5, 7, 8

44. Tarkibida Ag, Al, Zn, Fe saqlagan 322 g qotishmaga NaOH eritmasi ta'sir ettirilganda 112 l (n.sh.da) gaz ajraladi va 138 g qoldiq erimay qoladi, huddishunday massali namunaga HCl ta'sir ettirilganda 145,6 l (n.sh.) da gaz ajraladi va eritmada qoldiq qoladi. Qotishma tarkibidagi Fe massasini aniqlang?

A) 108 B) 130 C) 56 D) 84

45. 0,25 M li HCN eritmasidagi vodorod ionlarining konsentrasiyasini(mol/l) toping. ($\text{K}_{\text{HCN}}=4 \cdot 10^{-10}$)

A) 10^{-5} B) 10^{-3} C) 10^{-9} D) 10^{-10}

46. To'yingan bir atomli spirt tarkibida kislородning massa

ulushi uglerod va vodorodning birgalikdagi massa ulushidan 29/8 marta kichik bo'lsa, uglerodning massa ulushini aniqlang.

A) 24/37 B) 3/8 C) 12/23 D) 3/5

47. Fosfat kislota va fosfatlarni aniqlash uchun qaysi kationning eruvchan tuzi ishlataladi?

A) Fe^{2+} B) Na^+ C) Ag^+ D) K^+

48. Quyidagi berilgan birikmalarda bog'ning qutbliligi qanday o'zgaradi? $\text{NH}_3 \xrightarrow{\quad} \text{HF} \xrightarrow{\quad} \text{CH}_4 \xrightarrow{\quad} \text{H}_2\text{O}$

a) ortadi; b) kamayadi;

A) 1a, 2b, 3b B) 1b, 2a, 3b
C) 1b, 2a, 3a D) 1a, 2b, 3a

49. NaOH eritmasiga ($\rho=1 \text{ g/ml}$) eritma hajmidan 1,55 marta ko'p hajmdagi suv qo'shilganda ishqor normalligi 1,55 g-ekvl ga kamayganligi aniqlangan bo'lsa, hosil bo'lgan ishqor eritmasining molar konsentrasiyasini (mol/l) aniqlang.

A) 2 B) 2,55 C) 1 D) 1,55

50. Quyidagi tuzlar gidrolizga uchraganda ishqoriy muhit hosil qiladiganlarini ajracting.

1) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$; 2) K_2SO_4 ; 3) $\text{CH}_3\text{COONH}_4$; 4) NaNO_2 ; 5) $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$; 6) $(\text{CH}_3\text{COO})_2\text{Ca}$;

A) 1,3,4 B) 1,4,5 C) 2,6 D) 4,6

51. $\text{P}_x\text{S}_y + 80\text{NO}_3 + 8\text{H}_2\text{O} \rightarrow x\text{H}_3\text{PO}_4 + y\text{H}_2\text{SO} + 80\text{NO}$
Reaksiyadagi x va y qiymatlarni aniqlang.

A) 4; 9 B) 4; 11 C) 4; 7 D) 4; 10

52. Tarkibida $144,48 \cdot 10^{23}$ ta atomi bor SO_3

suvda eritilganda $198,66 \cdot 10^{23}$ ta atom tutgan oleum eritmasi hosil bo'ladi. Olingen oleum tarkibidagi O atomlar sonini aniqlang.

A) $72,24 \cdot 10^{23}$ B) $126,42 \cdot 10^{23}$
C) $96,32 \cdot 10^{23}$ D) $24,08 \cdot 10^{23}$

53. $1/7$ g azot oksidi tarkibida $1/23$ g azot borligi ma'lum bo'lsa, oksidning ekvivalentini toping

A) $23/2$ B) $16/8$ C) $14/3$ D) $8/4$

54. Harorat 10°C dan 90°C gacha ko'tarilganda reaksiya tezligi 256 marta oshsa, ushbu reaksiya tezligi harorat har 20°C ga oshganda necha marta ortadi?

A) 4 B) 3 C) 2 D) 5

55. 2 molekula etin va 1 molekula butin-2 trimerlanishidan olingen aromatik uglevodorodga konsentrangan nitrat va sulfat kislotalar aralashmasi ta'sir ettirilganda tarkibida bittadan NO_2 guruh tutgan nechta izomer hosil bo'ladi? (yon zanjir nitrolanishini hisobga olmang)

A) 3 B) 1 C) 2 D) 4

56. Mis(II)sn!fid va alyuminiy sulfidlardan iborat 6,42 g aralashmaga 200 ml suv qo'shilganda 3,06 g gaz ajralib chiqdi va cho'kma hosil bo'ldi. Cho'kma filtrlab ajratib olindi va quritildi, uning massasini aniqlang.

A) 3,36 B) 6,6 C) 6,64 D) 4,68

57. Mol nisbati 2 : 5 bo'lgan 2 valentli metalining karbonati va gidroksidi aralashmasi qizdirilganda massa 38,8 % ga kamaygan bo'lsa, noma'lum metallni aniqlang.

A) Zn B) Fe C) Mg D) Cu

58. Bir moldan atsitilen va methanol ta'sirlashganda olingen modda nomini aniqlang.

A) vinilmetilefir B) vinilformiat
C) divinilefir D) metiletilefir

59. Pirimidinning metil spirtdagi eritmasiga 60 g metil spirt qo'shilganda eritmaning konsentrasiysi 2,5

marta kamaydi. Bunda eritmadijami atomlar soni 71/26 marta ortdi. Hosil bo'lgan eritmaning massasini aniqlang.

- A) 40 B) 60 C) 100 D) 80

60. Aldegidning mis(II)-gidroksid bilan reaksiyasi natijasida 43,2 g qizil cho'kma hosil bo'ldi. Ushbu aldegidning qaytarilish mahsuloti bo'lgan spirtning 5 ta molekulaside 80 ta sp^3 gibridlangan orbital bo'lsa, aldegid oksidlanguanda hosil bo'lgan kislota massasini (g) aniqlang.

- A) 35,2 B) 22,2 C) 29,6 D) 24

ONA TILI VA ADABIYOTI

61. Berilgan ko'chirma gapli qo'shma gaplarning qaysi birida ko'chirma gap qismi

ergashgan qo'shma gap shaklida berilgan?

- A) "Kitob-bir bog", yozuvlar esa uning gullaridir", - deb yozadi Qayum Nozimi.
- B) "Tilingni o'z ixtiyoriningda asra, so'zingni ehtiyyot bilan so'zla", - deydi Alisher Navoiy.
- C) "So'z san'atining qudrati shundaki, - deydi Asqad Muxtor, - u hayotda aynan bo'lмаган narsalarga, hodisalarga jon kiritib yuboradi".
- D) "Biz yagona daraxting butun bo'lgan taqdirimizdagina kuch-qudrat kasb etamiz", - deydi O'zbekiston xalq shoirasi Halima Xudoyberdieva.

62. **Birgalashib ovqatlansang - lazzatlanasan, birgalashib ishlasang - xursand bo'lsan.** Ushbu maqolda necha o'rinda shart mayli qo'shimchasi ishtirok etgan?

- A) 3 B) 4 C) 2 D) 5

63. Quyidagi qaysi so'zlar o'z paronimlari bilan bir xil so'z turkumiga mansub bo'ladi?

- 1) yod, 2) ham, 3) burch, 4) bob, 5) afzal, 6) eg
 A) 1, 2, 4, 5, 6 B) 2, 3, 6
 C) 3, 6 D) 3, 5, 6

64. Aniqlovchining qaysi gap bo'lagi oldida joylashuvi me'yoriy tartib hisoblanadi?

- A) kesim oldida B) to'ldiruvchi oldida
 C) hol oldida D) ega oldida

65. Berilgan gapda juft so'z qaysi gap bo'lagiga bog'lanib kelgan? **Mehnatkash odam fisq-fasod gaplarni bilmaydi.**

- A) egaga B) aniqlovchiga
 C) to'ldiruvchiga D) kesimga

66. Hozirgi turkiy tillarning shakllanish tarixi qanday bosqichlarga bo'linadi?

1. Oltoy davri. 2. Eng qadimgi turk davri.
 3. Qadimgi turk davri. 4. O'rta turk davri.
 A) 1,2, 3,4 B) 1,2,3 C) 1,2,4 D) 1,3

67. Imloviy jihatdan xato yozilgan so'zlarni aniqlang

- 1) Shavqat; 2) tagcharm; 3) tussiz;
 4) aftomat; 5) tavsif; 6) afzal;
 7) avg'on;
 A) 1,4,7 B) 3,4,7 C) 2,3,4,7 D) 2,3,5,6

68. Ajratilgan holni belgilang.

- A) Toshkentni - yurtimiz poytaxtini sevmaslik mumkin emas.
 B) Temir eshikli podyezd, ikkinchi qavat, chap tor kvartira - bu sizning xonadoningiz.
 C) Mohira onasidan ko'zini olib qochib, eshikning zanglagan zulfiga, derazaning romiga, tomta qaray boshladidi.
 D) Axsi - Movarounnahrda, Sayhun bo'yida joylashgan bo'lib, mashhur shaharlardan edi.

69. Qaytar bo'lsam quruq qo'l ovdan,
 Qora qozon qolsa qaynovdan,
 Ham ayrilib o'lja, ulovdan,

Qarzga botar bo'lsam birovdan,

Taskin berib onam yig'laydir,

Qolganchi yolg'on yig'laydir.

Ushbu she'riy parchadagi fonetik o'zgarishlar haqidagi to'g'ri hukmni belgilang.

- A) 1 o'rinda tovush almashishi, 3 o'rinda tovush tushishi
 B) 2 o'rinda tovush almashishi, 3 o'rinda tovush tushishi
 C) 2 o'rinda tovush almashishi, 2 o'rinda tovush tushishi
 D) 3 o'rinda tovush almashishi, 2 o'rinda tovush tushishi

70. Derazaning ochiq tabaqasidan kirayotgan shamol darpardani xomushgina silkitardi. Otli so'z birikmalari nechta?

- A) 2 ta B) 4 ta C) 1 ta D) 3 ta

71. Shaxsi nomalum gap qaysi qatorda berilgan?

- A) Dushmanlaringiz bilan tortishayotganingizda ham ochiqchasiga va mardlarcha fikr bildiring.
 B) Fikrni misollar bilan dalillash zarur.
 C) Haqiqiy inson o'zidan boshqalarning tashvishi bilan yashashi kerak.
 D) To'g'ri so'zlik, poklik va muloyimlik deganda nimani tushunasiz?

72. Kitobni qadrلamoq kerak, bu tafakkur darsiga izzat-ehtirom bilan qadam qo'ymoq lozim. Ushbu gapda qo'sh va qator undoshli so'zlar miqdorini aniqlang.

- A) 2 ta qo'sh undosh, 3 ta qator undoshli so'z
 B) 2 ta qo'sh undosh, 2 ta qator undoshli so'z
 C) 1 ta qo'sh undosh, 2 ta qator undoshli so'z
 D) 2 ta qo'sh undosh, 4 ta qator undoshli so'z

73. «Kimki tez-tez dalalarga chiqib tursa, bahri-dili ochiladi, tanasiga quvvat yuguradi». Ushbu murakkab qo'sh gapda qanday ergash gap qatnashgan

- A) aniqlovchi ergash gap B) hol ergash gap
 C) ega ergash gap D) to'ldiruvchi ergash gap

74. Yasalishga asos qismi 3 ta morfemadan iborat so'zni aniqlang.

- A) chaqnoqligi B) ishbilarmonlik
 C) isitkichlar D) tinchlikparvar

75. *Mehmonlarning quvnoq qahqahasi-dan Mahmudning mudroq ko'zlarini katta ochildi.* Ushbu gapda

birgina nutq tovushidan iborat
 qo'shimchalar miqdorini aniqlang.

- A) 4 B) 2 C) 3 D) 1

76. Tinish belgisi bilan bog'liq xatolik mavjud gapni toping.

- A) Hammasi o'tkinchi, xo'sh, nima o'tmas?

B) Oh, qanday go'zal bu olam!

C) Hey menga qara, Gulchehra.

D) Ey qotil, nega shunday azim terakni nobud qilding?

77. Atamalar faqat bir ma'noda qo'llanib, o'zi ifodalayotgan tushunchaning tub mohiyatini ko'rsatishga xizmat qiladigan uslubni aniqlang.

- A) badiiy uslub B) ommabop uslub
 C) ilmiy uslub D) rasmiy uslub

78. Qaysi bog'lovchi oddiy so'zlashuv uslubida ko'proq ishlataladi?

- A) ammo-lekin B) va, ham
 C) lek, vale D) bilan

79. Aytmaganning dasturxoniga borib qadrimni tushirmoqchi emasman.

Ushbu gapda ma'no ko'chishining qaysi tur(lar)i qatnashgan?

- A) metonimiya, metafora
 B) vazifadoshlik, metonimiya
 C) sinekdoxa, metafora
 D) faqat metafora

80. Qaysi qatordagi barcha so'zlar imlo qoidalariga ko'ra to'g'ri

yozilgan?

- A) tafsif, xijjalamoq, vovilladi, 5-sinf
- B) ekspiditor, mutolaa, ehson, yakkama-yakka
- C) mavzusi, xushxabar, ochiqdan ochiq, mudofaa
- D) talluqli, parvoyi, fojea, oqu qora

81. O'zbekiston Respublikasining qonunlari, davlat hokimiyati va boshqaruv organlarining boshqa hujjatlari davlat tilida qabul qilinadi va e'lon etiladi. Bu huijatiarning tarjimalari boshqa tillarda ham e'lon qilinadi. Mahaliy hokimiyat va boshqaruv organlarining hujjatlari davlat tilida qabul qilinadi va e'lon etiladi. Muayyan millat vakillari zich yashaydigan joylarda mahaliy hokimiyat va boshqaruv organlarining hujjatlari respublika davlat tilida hamda mazkur millat tilida qabul qilinadi va e'lon etiladi. Ushbu parcha «Davlat tili to'g'risida»gi Qonunning nechanchi moddasidan olingan?

- A) 9-modda
- B) 12-modda
- C) 11-modda
- D) 8-modda

82. O'Umarbekovning ijtimoiy-siyosiy faoliyatiga bog'liq sanalar mosligini toping. 1) 1956-1971-yillar; 2) 1971-1974-yillar; 3) 1974-1981-yillar; 4) 1982-1986-yillar; 5) 1987-1989-yillar; 6) 1989-1991-yillar. a) O'zbekiston kompartiyasi Markaziy qo'mitasida sektor mudiri; b) O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisi; d) «O'zbekfilm» kinostudiysi direktori; f) Respublika Bosh vazirining o'rinnbosari; e) Respublika radiosida muharrir va bosh muharrir; g) Madaniyat vazirining birinchi o'rinnbosari.

- A) 1-g, 2-f, 3-b, 4-d, 5-g, 6-a.
- B) 1-d, 2-g, 3-e, 4-a, 5-f, 6-b.
- C) 1-e, 2-a, 3-d, 4-g, 5-b, 6-f.
- D) 1-a, 2-e, 3-b, 4-f, 5-d, 6-g.

83. "Bolaning ko'ngli poshsho" hikoyasida qaysi baqqolning do'konida hamma narsa topiladi, lekin juda qimmat bo'lar edi?

- A) Qosim
- B) A'zam
- C) Musa baqqol
- D) Sobir baqqol

84. "Boburnoma"da Farg'ona viloyatining nechta shaharchasi borligi aytilgan?

- A) 7 ta
- B) 4 ta
- C) 6 ta
- D) 5 ta

85. "Avesto"da devlar, zulmat kuchlariga qarshi qonunlar majmuasi nima deyiladi?

- A) Visparad
- B) Yashtlar
- C) Vendidod
- D) Gohlar

86. "Qutadg'u bilig"ning qaysi nusxasi A.Navoiy tavalludidan ikki yil oldin Hirotda kochirilib, keyin Turkiyaning Tugot shahriga keltiriladi?

- A) Vena nusxasi
- B) Istanbul nusxasi
- C) Qohira nusxasi
- D) Namangan nusxasi

87. "Sariq devni minib" asarida Hoshimjon mакtab-internatda kim bilan do'st tutinadi?

- A) Hayitvoy
- B) Mirobiddinxo'ja
- C) sobirjon
- D) Qosim

88. Qaysi shoir "Doshgovli" tasviriga bag'ishlab g'azal yozgan?

- A) Ogahiy
- B) Munis
- C) Uvaysiy
- D) Xorazmiy

89. "So'ngakda ilik bo'lishi lozim ekanligi kabi er kishiga bilim kerakdir, er kishining ko'rki aqldir, so'ngakning ko'rki esa ilkdir. Ilmsiz iliksiz so'ngak kabi bo'shdir, iliksiz so'ngakka esa qo'l urilmaydi".

- Ushbu parcha qaysi asardan?
- A) "Devonu lug'ot it-turk"
 - B) "Hibatul -haqoyiq"
 - C) "Qutadg'u bilig"
 - D) "Yatimat ad-dahr"

90. Qaysi shoir taxallusining ma'nosi "ilohiy ishqidan mast bo'lgan" ma'nosini ifodalaydi?

- A) Maxmur
- B) Uvaysiy
- C) Foniyl
- D) Firog'iy